

Coronavirus: versoepeling contacten voor kinderen in de residentiële voorzieningen jeugdhulp en de CKG – 14 mei 2020

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Rekening houdende met de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, willen we verder evolueren naar een gefaseerde versoepeling van de richtlijnen m.b.t. de residentiële jeugdhulpverlening.

Zoals in het ethisch kompas¹ naar voren wordt geschoven (zie ook eerdere communicatie), vinden we opnieuw een goed evenwicht tussen menselijkheid en veiligheid essentieel. Wanneer we te restrictief zijn om de veiligheid te garanderen, riskeren we het menselijke uit het oog te verliezen. Wanneer we alleen kijken naar het warmmenselijke, wordt het onveilig.

We vragen opnieuw aan organisaties om in deze context een gedegen kader uit te werken waarbij nagedacht wordt hoe onderstaande versoepelingsmaatregelen verder vorm kunnen krijgen. We vinden het belangrijk dat organisaties hun uitgewerkt plan bespreken met het betrokken personeel en/of vrijwilligers, via het overleg met de werknemersvertegenwoordiging (de CPBW/vigerende sociale overlegkanalen/alle personeel). We verwachten dat voorzieningen hierover helder communiceren met de minderjarigen en hun context.

Onderstaande richtlijnen zijn gevalideerd door de generieke bepalingen van de Vlaamse taskforce COVID-19.

Deze richtlijnen gaan ten vroegste in **vanaf 21 mei**.

¹ <https://www.jeugdhulp.be/sites/default/files/documents/bijlage1-ethisch-kompas-bezoekregeling.pdf>

Bezoek aan of overnachting in de context

Een jongere die in een voorziening verblijft, kan, onder strikte voorwaarden, terug op (dag-) bezoek of overnachting bij zijn context (dit kan ook een pleeggezin zijn²). We vragen aan organisaties om zelf de duur en het aantal van de bezoek- en weekendregeling te bepalen, rekening houdend met de nood van de minderjarige en zijn context, de oorspronkelijke bezoekregeling en de mogelijkheden van de voorziening en het personeel. De bezoekregeling gebeurt in overleg tussen voorziening, minderjarige, de context en verwijzers.

De voorbereiding en evaluatie van het bezoek krijgt een plaats in de contextbegeleiding: hoe kan elke betrokkene zich voorbereiden, waar zal het bezoek plaats vinden, welke beschermende maatregelen worden gehanteerd tijdens en na het bezoek (terugkomst in de voorziening) en welke bijkomende afspraken kunnen het bezoek (hygiënisch) in goede banen leiden? Indien nodig, verloopt een eerste bezoek begeleid. De bezoek- en weekendregeling wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld, waarbij een stap terug misschien nodig kan zijn.

Om de minderjarigen en het personeel in de voorziening te beschermen, zijn we ervan overtuigd dat het belangrijk is om van Corona en de risico's van "bezoek" **een thema** te maken tijdens de (groeps-) gesprekken met de minderjarigen. We raden aan om op een systematische manier het (groeps-) gesprek met de minderjarigen aan te gaan en blijvend in te zetten op het informeren, sensibiliseren en het delen van de verantwoordelijkheid voor het goede verloop van bezoek: wat zijn de hygiënische maatregelen? Waarom zijn ze zo belangrijk? Op welke manier kunnen minderjarigen elkaar helpen? Wat als men merkt dat een minderjarige de afspraken niet goed opvolgt? Wat zijn grenzen en hoe wordt daar mee omgegaan? We raden daarbij aan om gezamenlijk een gedragen plan van aanpak op te stellen voor het goede verloop. Er is heel wat materiaal voorhanden om dit gesprek te faciliteren. We verwijzen naar ondersteunend materiaal die dit gesprek kan faciliteren <https://www.jeugdhulp.be/themas/corona-en-jeugdhulp>.

Het bezoek aan de context voldoet aan onderstaande voorwaarden:

- Bezoek beperkt zicht tot één contactbubbel, met uitzondering van de situaties van gescheiden ouders. Een belangrijke uitzondering vormen ook broers en zussen: zij kunnen gezamenlijk op bezoek bij hun context, ongeacht waar ze verblijven.
- Bezoek kan enkel indien de minderjarige en de personen waarbij hij/zij op bezoek gaat, geen symptomen hadden gedurende de laatste 14 dagen.
- Als een andere minderjarige of een begeleider uit de leefgroep vastgesteld COVID-19-besmet is, raden we aan dat een +12-jarige tijdens een bezoek dat plaatsvindt binnen de 14 dagen na vaststelling van de besmetting, zoveel mogelijk een mondmasker draagt. De voorziening maakt in overleg met de minderjarige, de context en de betrokken arts afspraken over het al dan niet treffen van bijkomende maatregelen.
- Bij minderjarigen en / of personen uit de context die tot een risicogroep behoren, maakt de voorziening in overleg met de minderjarige, de context en de behandelende arts afspraken of

² Aparte richtlijnen voor pleegzorg volgen.

het bezoek al dan niet kan doorgaan en over het al dan niet treffen van bijkomende maatregelen.

- Volgende generieke maatregelen blijven van toepassing voor het bezoek aan huis:
 - o bezoek zonder overnachting vindt zo veel mogelijk plaats in open lucht;
 - o er wordt voorzien in een goede handhygiëne;
 - o de ruimtes in huis worden goed verlucht en geïmagineerd;
 - o we vragen dat de minderjarige zoveel mogelijk eigen materiaal gebruikt (verzorgingsproducten, handdoeken, bestek...);
 - o we begrijpen dat fysiek contact erbij hoort. We vragen wel om voor de duur van het bezoek de social distance - maatregel zo maximaal mogelijk te hanteren;

Bezoek brengen aan de kamertraining, het CIG of aan een kleinschalige wooneenheid

Ook hier benadrukken we het belang van een goede voorbereiding en duidelijke afspraken tussen de voorziening, cliënten en hun context.

We maken de opsplitsing tussen een werkvorm met en zonder gemeenschappelijke ruimtes:

- o Wanneer er geen gemeenschappelijke ruimtes zijn, worden de aparte studio's als aparte contactbubbels gezien. Dit wil zeggen dat elke cliënt 4 personen kan ontvangen naar analogie met de richtlijnen door de Nationale Veiligheidsraad, in overleg met de begeleiding en mits het hanteren van de nodige hygiënische maatregelen.
- o Wanneer er gemeenschappelijke ruimtes aanwezig zijn, beschouwen we het kamerwonen/ de wooneenheid als één contactbubbel. Dit wil zeggen dat deze cliënten bezoek kunnen ontvangen in een aparte bezoekersruimte en conform de afspraken bezoek zoals eerder gecommuniceerd .

We begrijpen dat bovenstaande maatregelen zeker voor de jongste kinderen bijzonder moeilijk te realiseren zijn. Daarom verkennen we momenteel of we voor deze doelgroep op korte termijn nog specifiekere, aanvullende richtlijnen kunnen uitwerken.

Voorlopig staan we gedeelde opvang tussen twee voorzieningen, inclusief time-outs, nog niet toe. Van zodra er nieuwe adviezen zijn van de Nationale Veiligheidsraad, zullen we dit herbekijken.

Met deze richtlijnen willen we opnieuw een warm contact mogelijk maken tussen de minderjarigen en hun context, dit alles in goede gezondheid. Deze bijkomende versoepeling zal opnieuw heel wat energie van jullie vragen waarvoor we jullie opnieuw uitdrukkelijk willen bedanken.

Met vriendelijke groet,

Katrien Verhegge
Administrateur-generaal
Agentschap Opgroeien